

3. ПРАВНА НЕОГРАНИЧЕНОСТ (ОГРАНИЧЕНОСТ) СУВЕРЕНОСТИ

Као што нема сагласности међу теоретичарима права око тога шта је сувереност и која су њена обележја, тако постоје и неслагања око тога да ли је сувереност у правном смислу неограничена или је ипак подложна извесним ограничењима. Иако сувереност у правном смислу значи највишу и неограничену власт, то ипак данас не би требало узимати буквално. Сувереност се понекад још схвата на стари (Боденов) апсолутистички начин и тако незаслужено поистовећује са модерним видом самовлашћа. Иако је сувереност још увек највише и најбитније својство државе и њене власти без кога она не може да постоји, ипак треба ублажити неке претераности које су још присутне у гледању на ово битно правно (државно) питање. У том погледу звуче поучно упозорења проф. Лукића да сувереност не може да се остварује апсолутно и да сувереност у правном смислу представља неограниченост државне власти, али да је у друштвеном смислу држава и њена власт ипак ограничена јер ни у друштву није ништа апсолутно, већ је све подложно променама. Такво гледиште о суверености дели и наш угледни предратни правни писац Ђорђе Тасић када тврди да сувереност државе као израз апсолутне и недељиве власти има више историјску него актуелну вредност и да се она другачије схвата у једној него другој епохи. По њему сувереност не значи буквално апсолутну власт и она (држава) није неограничена у својој власти да ради шта хоће, већ је само правно највиша и најјача. Тако би држава изнутра била ограничена тиме што је стављена у границе права, а споља, у међународним односима, ограничена потребама заједничког живота. Овако гледано може да се закључи да држава више није суверена на начин како се то до сада традиционално узимало. При томе сувереност се све више оспорава и као правна неограниченост и невезаност јер се тврди да никад и није значила апсолутну неограниченост државне власти, јер таква не постоји и не значи да држава принципијелно није везана правом.

Сувереност се, тако, као обележје заједнице која располаже неограниченом влашћу, сматра остатком прошлости. По проф. Печујлићу, она (сувереност) на одређеној територији данас драматично и очигледно долази у сукоб са процесима међународне глобализације и интернационализације. Под утицајем тих интеграционих процеса у међународној заједници сматра се да је ослабљена унутрашња сувереност јер више није усредсређена на једном месту, него је